

REVISORSEXAMEN

Del II

December 2005

© Revisorsnämnden

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	5-6 december 2005
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som skall lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande gradering i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift

Poäng

2. Boklunds Antikvariat AB	28
3. Ventilationsbolaget AB	22

Lycka till!

2. Boklunds Antikvariat AB (28 p)

Bakgrund

Du är nyligen vald revisor i Boklunds Antikvariat AB. Företaget driver sedan mitten av 1960-talet antikvariatverksamhet i Uppsala och är välkänt inom antikvariatbranschen för sitt breda sortiment och sin kunniga personal. Verksamheten i Boklunds Antikvariat AB är enbart inriktad på facklitteratur.

Företaget ägs av familjen Boklund. Johan Boklund som startade företaget 1964 har sedan några år tillbaka lämnat verksamheten och överlåtit samtliga aktier i företaget till barnen, Anders Boklund och Karin Boklund-Persson. Anders och Karin arbetar båda aktivt i företaget och utgör företagets ledning och styrelse. Därutöver har företaget ytterligare två anställda.

Företaget har aldrig haft några problem med lönsamheten och omsättningen har varit stabil. De senaste två åren har försäljningen minskat främst beroende på ökad konkurrens av försäljning av begagnade böcker via Internet.

Nedan framgår finansiell information för Boklunds Antikvariat AB, samtliga belopp i tkr.

	Prel. utfall	Utfall	Utfall
	2004/2005	2003/2004	2002/2003
Nettoomsättning	2 100	2 510	2 750
Bruttovinst	1 500	1 475	1 843
Rörelseresultat	95	315	335
Eget kapital 31/8	770	750	710
Balansomslutning	3 400	3 400	3 310
Bruttovinstmarginal, %	71,4	58,8	67,0

Företagets räkenskapsår omfattar perioden 1 september - 31 augusti. Företaget tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd.

Deluppgift 2.1

Uppdraget som revisor i Boklunds Antikvariat AB är ett nytt uppdrag för den revisionsbyrå där du arbetar. Den tidigare revisorn, som varit företagets revisor sedan starten, har nyligen gått i pension och avvecklat sin revisionsbyråverksamhet. Vid ett av dina första möten med företagsledningen berättar Karin Boklund-Persson att familjen alltid varit mycket nöjd med den gamle revisorn och den hjälp han lämnat företaget och att de nu förväntar sig samma tjänster från dig.

Du får veta av Karin att hon sköter grundbokföringen och registrerar in den i ett bokföringsprogram. Avstämningar av balanskonton och upprättande av de månatliga skattedeclarationerna har hon aldrig gjort själv utan den tidigare revisorn bistod henne med den hjälpen varje månad. Den tidigare revisorn biträdde även företaget vid upprättandet av årsbokslutet och årsredovisningen samt upprättade självdeklarationer för både företaget, syskonen Boklund och deras respektive familjemedlemmar.

Karin visar dig även ett brev som företaget erhållit från Skatteverket samma dag med frågor rörande företagets senast inlämnade självdeklaration. Karin vet inte alls vad hon ska svara på frågorna eftersom den tidigare revisorn hanterat allt som har med företagets självdeklarationer

att göra. Karin frågar därför dig om du skulle kunna vara behjälplig med att skriva ett svar på Skatteverkets frågor.

Uppgifter (8 p)

- a. Vad blir ditt svar till Karin vad du som revisor i företaget kan biträda med avseende:
 - månatlig avstämning av balanskonton
 - upprättande av årsbokslut och årsredovisning
 - upprättande av företagets månatliga skattedeclarationer, självdeklaration samt syskonen Boklunds och deras respektive familjemedlemmars självdeklarationer
 - besvarandet av frågan från Skatteverket rörande företagets självdeklaration.
- b. Blir det någon skillnad om det istället är kollegor till dig på revisionsbyrån som utför ovanstående tjänster i a-uppgiften?

Deluppgift 2.2

Företagets varulager består av ett stort antal begagnade böcker. Varulagrets värde uppgick enligt preliminärt bokslut per 2005-08-31 till 2 380 tkr vilket utgjorde ca 70 % av balansomslutningen. Värdet på varulagret har varit relativt konstant mellan åren.

Böckerna köps nästan uteslutande från privatpersoner och dödsbon. Det är sällan som företaget betalar ett pris per bok utan oftast köps en större mängd böcker in vid varje tillfälle och företaget betalar en klumpsumma för varje parti. De böcker som inte bedöms kunna säljas vidare kastas eller skänks bort direkt.

Företaget har inte någon fullständig lagerredovisning. De böcker som bedöms kunna säljas till höga priser förtecknas dock i ett enkelt kalkylprogram som Anders Boklund utformat. I förteckningen anges försäljningspriser. Förteckningen omfattar ca 2 500 böcker. För övriga inköpta böcker noteras anskaffningsvärden manuellt. Med utgångspunkt från dessa noteringar kan ett genomsnittligt anskaffningspris beräknas för antalet inköpta hyllmeter böcker. Anders uppskattar att företaget har minst 40 000 böcker i lager. Med jämna mellanrum görs en utrensning av inaktuella eller svårsålda böcker vilka kastas eller säljs till reducerat pris.

På grund av den stora mängden böcker görs en fullständig inventering endast av de böcker som förtecknats i kalkylprogrammet per balansdagen. Inventerade böcker värderas till försäljningspriset reducerat för moms och bruttovinstmarginal. Vid de senaste årens inventeringar har värdet av förtecknade böcker uppgått till ca 60 % av varulagrets totala värde.

Resterande varulager inventeras genom att antalet hyllmeter med böcker mäts upp. En jämförelse sker sedan med antalet uppmätta hyllmeter föregående år. Har en förändring skett med mer än 5 % görs en justering av lagervärdet, annars redovisas detta till samma belopp som tidigare år. Lagervärdet tidigare år fastställdes med utgångspunkt från ett schablonmässigt beräknat försäljningspris per bok efter avdrag för moms och bruttovinstmarginal. Det på detta sätt framräknade anskaffningsvärdet har sedan omräknats till ett lagervärde per hyllmeter böcker baserat på genomsnittligt antal böcker per hyllmeter.

Uppgift (10 p)

- a. Hur bedömer du företagets metoder för inventering och värdering av varulagret per balansdagen mot bakgrund av god redovisningssed och gällande skattelagstiftning?

- b. Hur ska du som revisor i företaget gå tillväga för att granska varulagret enligt god revisionsd?

Deluppgift 2.3

Boklunds Antikvariat AB är beläget i utkanten av Uppsala. Läget utanför de större affärsgatorna gör att butiken sällan får några spontana besök av förbipasserande. När Anders Boklund via sin bankkontakt får höra att Linnéas Antikvariat AB är till salu blir både han och systemn mycket intresserade eftersom de båda tycker att Linnéas Antikvariat har ett av de bästa lägena vid affärsgatorna inne i centrum. Eftersom Karin och Anders bedömer att priset är överkomligt så bestämmer de sig för att förvärva inkråmet per 1 juli 2005 för 1 mnkr. Boklunds Antikvariat AB får överta det nyligen tecknade femåriga hyreskontraktet för lokalen. I förvärvet ingår även firmanamnet, hela lagret av böcker samt butiksinredningen. Köpeskillingen har i avtalet inte fördelats avseende förvärvade tillgångar.

Företagsledningens planer är att inom ett halvår efter förvärvet flytta all verksamhet inklusive butiksinredningen till de nya lokalerna och att hyreskontraktet för de gamla butikslokalerna sägs upp. Innan en flytt kan ske måste det förvärvade boklagret i Linnéas Antikvariat säljas eftersom det enbart består av skönlitteratur, som inte passar in i Boklunds Antikvariats sortiment. En utförsäljning planeras därför till kraftigt reducerade priser.

Det är oktober 2005 och utförsäljningen av boklagret i Linnéas Antikvariat AB pågår för fullt. Hyreskontraktet för de gamla lokalerna är uppsagt och flytten av verksamheten till Linnéas Antikvariats lokaler är planerad till månadskiftet oktober/november 2005. Boklunds Antikvariat AB nås nu av informationen att fastigheten i vilken den nya lokalen är belägen är såld till ett större fastighetsföretag. När Anders Boklund kontaktar den nye fastighetsägaren för att få information om vad ägarförändringen kommer att innebära för deras del får han veta att denne har långt gående planer på att omvandla hela kvarteret till ett parkeringshus. Fastighetsägaren lugnar dock Anders med att samtliga hyresgäster som har hyreskontrakt kommer att bli erbjudna likvärdiga lokaler när en byggnation blir aktuell.

Då arbetet för närvarande pågår med att färdigställa bokslutet per 2005-08-31 för Boklunds Antikvariat AB uppstår tre frågor som du måste ta ställning till.

Uppgift (10 p)

- a. Hur bör det förvärvade inkråmet i Linnéas Antikvariat AB värderas och redovisas vid förvärvstidpunkten i Boklunds Antikvariat AB:s balansräkning?
- b. Får den nya informationen om bytet av fastighetsägare och dennes planer för fastigheten någon påverkan på företagets årsredovisning för 2004/2005?
- c. Ska Linnéas Antikvariat AB redovisa mervärdesskatt på försäljningen av inkråmet?

3. Ventilationsbolaget AB (22 p)

Bakgrund

Ventilationsbolaget AB är moderföretag i en koncern med åtta helägda dotterföretag. Koncernens verksamhet utgörs av försäljning av ventilationssystem. Produktionen är koncentrerad till två fabriker belägna i Sverige och Tjeckien. Dotterföretagen i övriga länder är säljföretag. All forskning och utveckling i koncernen bedrivs i ett eget företag, Utvecklingsföretaget AB. Ventilationsbolaget AB är sedan 1995 noterat på Stockholmsbörsens O-lista. Huvudägare är familjen Johansson som äger 60 % av aktierna. Av nedanstående tabell framgår övergripande finansiell information avseende räkenskapsåret 2004 för koncernen, samtliga belopp i mnkr:

Företag	Omsättning 2004	Resultat före skatt 2004	Tillgångar 2004-12-31	Eget kapital 2004-12-31
Ventilationsbolaget AB	854	69	1 000	400
Utvecklingsföretaget AB	-	-20	40	5
Vent Danmark AS	415	25	150	40
Vent OY	180	9	100	25
Vent UK Ltd	450	50	250	65
Ventilation GmbH	450	-10	260	35
Vent Sro	800	90	600	300
Vent SA	250	15	200	45
Vent Belgium BV	<u>150</u>	<u>10</u>	<u>100</u>	<u>40</u>
Summa	3 549	238	2 700	955
Elimineringar	<u>- 500</u>	<u>- 25</u>	<u>- 700</u>	<u>- 300</u>
Koncernen	3 049	213	2 000	655

Koncernen har kalenderår som räkenskapsår och tillämpar IFRS från räkenskapsåret 2005. Du har varit revisor i moderföretaget sedan 1997. Som medrevisor på uppdraget har du din kollega Annika Svensson. Annika valdes in som revisor i Ventilationsbolaget AB vid den ordinarie bolagsstämman 2001. Kollegor i din byrås nätverk reviderar samtliga dotterföretag.

Deluppgift 3.1

I samband med planeringen av revisionen av 2005 års räkenskaper hålls ett möte i juni 2005 med Ventilationsbolaget AB. Vid planeringsmötet närvarar bl.a. moderföretagets ekonomichef Rune Bengtsson. På agendan står diskussion om omfattning och inriktning av koncernrevisionen 2005 samt arvode.

Vid diskussionen framkommer att Rune förväntar sig en minskning av arvodet. Rune tycker att revisionen av koncernen är alltför omfattande och förstår inte varför full revision utförs av samtliga företag i koncernen. Som exempel nämner Rune det belgiska dotterföretaget, Vent Belgium BV. Såvitt Rune känner till, vilket du bekräftar på mötet, har det aldrig förekommit några anmärkningar vid revisionen av det belgiska dotterföretaget. Då det heller inte finns

några krav på revision i Belgien enligt lokala regler och verksamheten 2005 kommer att vara av samma omfattning som 2004 föreslår Rune att det inte ska utföras någon revision av företaget 2005.

Uppgift (6p)

Hur ställer du dig till Runes förslag att inte genomföra någon revision av Vent Belgium BV 2005?

Deluppgift 3.2

Du har varit revisor i Ventilationsbolaget AB i åtta år. Vid nästkommande ordinarie bolagsstämma går tiden för innevarande mandatperiod ut. Styrelseordföranden Sven Johansson tar därför i september 2005 kontakt med dig för att diskutera valet av revisorer vid bolagsstämman. Du är väl medveten om de nya rotationsreglerna som införts och Sven vill diskutera förslag på tänkbar kandidat som kan ersätta dig. Svens förslag är att Annika Svensson, som enbart varit med fyra år på uppdraget, är kvar som revisor efter det att du trätt tillbaka. Sven föreslår också att nuvarande revisionsansvarig, Niklas Persson, väljs in som revisor i moderföretaget. Niklas har jobbat med uppdraget de senaste två åren. Niklas har koordinerat revisionen av koncernen och rapporterat till dig.

Uppgift (6 p)

Kan föreslagna revisorer åta sig uppdraget enligt god revisorssed?

Deluppgift 3.3

Från och med 1 januari 2004 bedrivs koncernens forskning och utveckling i Utvecklingsföretaget AB. Betydande resurser satsas på att utveckla nya produkter. Arbetet sker i två avdelningar, en för forskning och en för produktutveckling. Arbetet i forskningsavdelningen utgörs av allmän forskning inom koncernens verksamhetsområde. I produktutvecklingsavdelningen sker utvecklingen av en ny produkt som koncernledningen har stora förväntningar på. Den nya produkten kommer att innebära att ventilationsutrustningen i byggnader tar mindre plats i anspråk med samma effekt innebärande lägre byggkostnader. Utgifterna fördelar sig ungefär lika mellan avdelningarna. I produktutvecklingsavdelningen avser utgifterna direkt nedlagd tid av personal i företaget, köpta externa tjänster samt ränta på lån från moderföretaget. Lånet från moderföretaget avser intern finansiering. Moderföretaget har motsvarande externa lån. Någon aktivering av utgifterna har inte gjorts i Utvecklingsföretaget AB eller i koncernen.

Uppgift (10p)

- a. Hur ska utgifterna i Utvecklingsföretaget AB redovisas enligt god redovisningssed i koncernredovisningen?
- b. Kan Utvecklingsföretaget AB redovisa samtliga utgifter som kostnad enligt god redovisningssed? Hur behandlas utgifterna skattemässigt?